

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.15.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14461 z 8 stycznia 2026 roku Pań Posłanek Iwony Marii Kozłowskiej i Ewy Kołodziej, w sprawie zasad przyznawania zasiłku opiekuńczego, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ustawodawca w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501 i poz. 1083 oraz z 2026 r. poz. 26) dokonał zróżnicowania prawa do zasiłku opiekuńczego ze względu na osobę podopiecznego oraz szczególne okoliczności uzasadniające konieczność zapewnienia opieki. W stosunku do zdrowego dziecka warunkami nabycia prawa do zasiłku opiekuńczego są jego wiek (do 8 lat) oraz jedna z sytuacji:

- nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza albo choroba niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338, 743 i 858) bądź dziennego opiekuna sprawujących opiekę nad dzieckiem;
- poród albo choroba małżonka ubezpieczonego lub rodzica dziecka stale opiekujących się dzieckiem, jeżeli zdarzenia te uniemożliwiają małżonkowi lub rodzicowi sprawowanie opieki, bądź ich pobyt w szpitalu albo innym zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (art. 32 ust. 1 pkt 1).

W stosunku do chorego dziecka warunkiem nabycia prawa do zasiłku opiekuńczego jest wiek (do 14 lat) oraz choroba dziecka potwierdzona stosownym zaświadczeniem lekarskim (art. 32 ust. 1 pkt 2). Z kolei w przypadku dziecka z niepełnosprawnością warunkami nabycia prawa do zasiłku opiekuńczego są:

- wiek dziecka (do 18 lat),
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego udziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, a także jedno z dwojga: poród lub choroba małżonka ubezpieczonego albo rodzica dziecka stale opiekujących się dzieckiem (jeżeli zdarzenie to uniemożliwia im sprawowanie opieki); pobyt małżonka ubezpieczonego albo rodzica dziecka stale opiekujących się dzieckiem w szpitalu bądź innym zakładzie leczniczym należącym do podmiotu leczniczego wykonującego działalność w zakresie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych (art. 32 ust. 1 pkt 2a).

W stosunku do niepełnosprawnego chorego dziecka warunkami nabycia prawa do zasiłku opiekuńczego są:

- wiek dziecka (do 18 lat);
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego udziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji i choroba dziecka potwierdzona stosownym zaświadczeniem lekarskim (art. 32 ust. 1 pkt 2b).

W stosunku do innego chorego członka rodziny warunkiem nabycia prawa do zasiłku opiekuńczego jest choroba członka rodziny potwierdzona stosownym orzeczeniem lekarskim.

W art. 33 ust. 1 przywołanej ustawy zróżnicowano również długość okresu zasiłkowego, zależnie od cech osób (kategorii), nad którymi sprawowana jest opieka. Stosownie do pkt 1a tego przepisu, jeżeli opieka sprawowana jest nad dziećmi, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2a i 2b, tj. dziećmi legitymującymi się orzeczeniem o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz stałego, codziennego udziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji do ukończenia przez nie 18 lat, to zasiłek opiekuńczy przysługuje przez okres zwolnienia od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki, nie dłużej niż przez okres 30 dni w roku kalendarzowym.

Wskazaną regulację wprowadzono ustawą o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 maja 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1076). W uzasadnieniu nowelizacji wskazano, iż przeprowadzone zmiany motywowane są „potrzebą pomocy państwa rodzinom wychowującym dzieci niepełnosprawne” oraz że „wykonywanie funkcji rodzicielskiej i praca zawodowa wymaga od osoby wykonującej pracę pogodzenia wielu obowiązków, a w przypadku rodziców wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami łączenie pracy zarobkowej z obowiązkami domowymi wymaga jeszcze większego wysiłku”.

W efekcie wprowadzonych regulacji wydłużono okres uprawnienia do zasiłku opiekuńczego z 14 do 30 dni w przypadku opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością do ukończenia przez nie 18 lat. Wprowadzenie analogicznych rozwiązań dotyczących okresu zasiłkowego w odniesieniu do opieki sprawowanej nad osobą z niepełnosprawnością, która ukończyła 18 rok życia nie było i – na chwilę obecną – nie jest przedmiotem prac legislacyjnych prowadzonych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wyznaczenie maksymalnej granicy wieku dziecka do 18 lat znajduje uzasadnienie w obowiązującym prawie, tj. okresie pozostawania dziecka pod władzą rodzicielską (art. 92 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) albo opieką sprawowaną przez opiekuna, którego dla osoby małoletniej ustanawia się do ukończenia przez nią 18 roku życia (art. 145 § 1 k.r.o. w związku z art. 10 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2025 r. poz. 1071).

Odnośnie do zawartych w treści interpelacji uwag zgłoszonych przez matkę pełnoletniego syna będącego osobą z niepełnosprawnościami wskazać należy, że - stosownie do art. 32 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - w razie choroby i macierzyństwa treścią ryzyka socjalnego, którego skutki podlegają ochronie realizowanej poprzez wypłatę zasiłku opiekuńczego w ramach ubezpieczenia

chorobowego, jest fakt wystąpienia jednej z określonych w tym przepisie sytuacji połączony z koniecznością zaprzestania wykonywania pracy lub innej aktywności zarobkowej na czas choroby (opieka krótkotrwała).

Do takich okoliczności trudno zakwalifikować pobyt na turnusie rehabilitacyjnym, który jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku i służy ogólnej poprawie psychofizycznej sprawności oraz rozwijaniu umiejętności społecznych uczestników (art. 10c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – Dz. U. z 2025 r. poz.913 oraz 1746). Również w przypadku przyjęcia pełnoletniej osoby na oddział szpitalny celem hospitalizacji to na personelu oddziału, a nie na opiekunie osoby hospitalizowanej spoczywa obowiązek opieki nad pacjentem.

Podkreślenia wymaga, że celem zasiłku opiekuńczego nie było i nie jest zwolnienie rodziny z obowiązku opieki nad osobą z niepełnosprawnościami, tylko zapewnienie pomocy przy takiej opiece poprzez wypłatę świadczenia na czas choroby członka rodziny.

Państwo polskie wspiera różnorodne formy pomocy kierowanej do osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów, zarówno w zakresie rehabilitacji społecznej, leczniczej, jak i zawodowej, w tym np. poprzez finansowanie kosztów pobytu opiekuna osoby z niepełnosprawnościami na turnusie rehabilitacyjnym, opiekę wytchnieniową, czy zapewnienie usług asystenta osoby z niepełnosprawnościami (w ramach programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego).

W ramach świadczeń rodzinnych osoby z niepełnosprawnościami, które ukończyły 18 rok życia oraz opiekujący się nimi rodzice mogą korzystać odpowiednio z następujących świadczeń opiekuńczych:

- zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 215,84 zł miesięcznie przysługującego osobom z niepełnosprawnościami, w tym legitymującym się znacznym stopniem niepełnosprawności, bez względu na osiągnięty dochód;
- świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 3386 zł miesięcznie przysługującego opiekunom osób z niepełnosprawnościami, którzy korzystając z ochrony praw nabytych kontynuują pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego na starych zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. (m. in. bez możliwości podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz bez względu na ukończenie przez osobę z niepełnosprawnościami 18 r. życia).

Rodzicom wychowującym dzieci z niepełnosprawnościami przysługuje też zasiłek rodzinny uzależniony od spełnienia kryterium dochodowego (764 zł). Zasiłek rodzinny na niepełnosprawne dziecko przysługuje do ukończenia przez nie 24 roku życia, jeżeli kontynuuje ono naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności (na dziecko w wieku powyżej 18 lat zasiłek rodzinny przysługuje w kwocie 135 zł miesięcznie). Rodzice dziecka z niepełnosprawnością, którzy nabędą prawo do pobierania zasiłku rodzinnego, mogą też ubiegać się, w zależności od swojej sytuacji, o dodatki do tego zasiłku, w szczególności z tytułu z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka, w wysokości 110 zł miesięcznie na dziecko pomiędzy 5 a 24 rokiem życia.

Warto podkreślić, że istotne wsparcie kierowane do osób z niepełnosprawnościami, które ukończyły 18 rok życia stanowi świadczenie wspierające, którego celem jest udzielanie osobom niepełnosprawnym wykazującym potrzebę wsparcia pomocy służącej częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem ich szczególnych potrzeb

życiowych (art. 3 ust. 1 ustawa z 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym, Dz.U. z 2023 r. poz. 1429 i 2760 oraz z 2025 r. poz. 619).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Maja Nowak

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/